

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 67/20
V Lucemburku dne 11. června 2020

Rozsudek ve spojených věcech C-262/18 P a C-271/18 P
Komise a Slovenská republika v. Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s.

Soudní dvůr potvrzuje rozhodnutí Komise, podle kterého poskytovatelé zdravotního pojištění působící pod dohledem slovenského státu nepodléhají unijním pravidlům v oblasti státních podpor

Rozsudek, kterým Tribunál vyhověl žalobě proti tomuto rozhodnutí, se zrušuje

Svým rozsudkem Komise a Slovenská republika v. Dôvera zdravotná poisťovňa (C-262/18 P a C-271/18 P) ze dne 11. června 2020 zrušil velký senát Soudního dvora rozsudek Tribunálu ze dne 5. února 2018, Dôvera zdravotná poisťovňa v. Komise¹ a rozhodl o sporu s konečnou platností, když zamítl žalobu na neplatnost podanou slovenským subjektem zdravotního pojištění Dôvera zdravotná poisťovňa a.s. (dále jen „Dôvera“) proti rozhodnutí Komise ze dne 15. října 2014 ohledně státních podpor údajně poskytnutých Slovenskou republikou dvěma jiným slovenským poskytovatelům zdravotního pojištění (dále jen „sporné rozhodnutí“)². Soudní dvůr tím potvrdil svou judikaturu týkající se nepoužitelnosti pravidel v oblasti státních podpor poskytovatelům zdravotního pojištění působícím pod dohledem státu v rámci systému sociálního zabezpečení, který sleduje sociální cíl a provádí zásadu solidarity.

V roce 1994 se slovenský systém zdravotního pojištění změnil z jednotného systému s jedinou veřejnou zdravotní pojišťovnou na smíšený model sestávající z veřejných a soukromých poskytovatelů pojištění. Podle slovenských právních předpisů, jež vstoupily v platnost dne 1. ledna 2005, tito poskytovatelé, ať už veřejní nebo soukromí, musí mít právní formu akciových společností soukromého práva zaměřených na dosahování zisku. V období od roku 2005 do roku 2014 měli slovenští rezidenti na výběr mezi několika poskytovateli zdravotního pojištění, mezi nimiž byla Všeobecná zdravotná poisťovňa (dále jen „VšZP“) a Spoločná zdravotná poisťovňa a.s. (dále jen „SZP“), které se sloučily dne 1. ledna 2010 a jejichž jediným akcionářem je slovenský stát, jakož i Dôvera a Union zdravotná poisťovňa a.s., jejichž akcionáři jsou entitami soukromého sektoru.

V návaznosti na stížnost, kterou podala dne 2. dubna 2007 Dôvera ohledně státních podpor údajně poskytnutých Slovenskou republikou společnostmi SZP a VšZP, zahájila Komise formální vyšetřovací řízení. Ve sporném rozhodnutí se však Komise domnívala, že činnost společností SZP a VšZP nemá hospodářskou povahu, a že tito poskytovatelé tedy nebyli podniky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, takže opatření uvedená ve stížnosti nemohou představovat státní podpory. Žalobě na neplatnost podané společností Dôvera vyhověl Tribunál zejména z důvodu, že Komise správně neuplatnila pojmy „podnik“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a „hospodářská činnost“ na společnosti VšZP a SZP.

Soudní dvůr, rozhodující o dvou kasačních opravných prostředcích podaných Komisí a Slovenskou republikou proti tomuto rozsudku Tribunálu, připomněl, že zákaz státních podpor uvedený v čl. 107 odst. 1 SFEU se týká výlučně činnosti podniků, přičemž pojem „podnik“ zahrnuje jakoukoli entitu vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení této entity a způsobu jejího financování. Tím, že tvrdil, že činnost, kterou vykonávají VšZP a SZP v rámci povinného slovenského systému zdravotního pojištění, jehož vlastnosti odpovídají charakteristikám systému

¹ Rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 5. února 2018, Dôvera zdravotná poisťovňa v. Komise ([T-216/15](#), nezveřejněný, EU:T:2018:64).

² Rozhodnutí Komise (EU) 2015/248 ze dne 15. října 2014 o opatřeních SA.23008 (2013/C) (ex 2013/NN), která Slovenská republika zavedla ve prospěch společností Spoločná zdravotná poisťovňa, a. s. (SZP) a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. (VšZP) (Úř. věst. 2015, L 41, s. 25).

sociálního zabezpečení, který sleduje sociální cíl a uplatňuje zásadu solidarity pod dohledem státu, má hospodářskou povahu, se Tribunál dopustil několika nesprávných právních posouzení.

V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že pro posouzení, zda činnost vykonávaná v rámci systému sociálního zabezpečení nemá hospodářskou povahu, je zvláště třeba ověřit, zda a do jaké míry lze dotýčný systém považovat za systém uplatňující zásadu solidarity a zda činnost poskytovatelů pojištění spravujících takový systém podléhá dohledu státu.

Na základě těchto úvah Soudní dvůr uvedl, že na rozdíl od názoru Tribunálu existence určité hospodářské soutěže v kvalitě a rozsahu nabídky v rámci slovenského systému povinného zdravotního pojištění, jako je možnost, aby poskytovatelé pojištění zdarma nabízeli doplňková plnění, a svoboda pojištěnců vybrat si svého poskytovatele zdravotního pojištění a změnit ho jednou ročně, nemůže zpochybnit sociální a solidární povahu činnosti vykonávané poskytovateli pojištění v rámci systému uplatňujícího zásadu solidarity pod dohledem státu. Pokud jde o existenci určité hospodářské soutěže mezi těmito poskytovateli na úrovni jejich poskytování, Soudní dvůr dodal, že pro posouzení povahy činnosti entity, není vhodné oddělovat činnost nákupu zboží nebo služeb od jejich pozdějšího použití, neboť povaha činnosti dotýčné entity je určena hospodářskou nebo nehospodářskou povahou tohoto pozdějšího užívání.

Vzhledem k tomu, že se Tribunál nesprávně domníval, že výše uvedené prvky hospodářské soutěže mohou vyvrátit sociální a solidární povahu činnosti vykonávané společnostmi VŠZP a SZP, Soudní dvůr vyhověl kasačním opravným prostředkům Komise a Slovenské republiky a zrušil napadený rozsudek. Soudní dvůr měl za to, že stav řízení ve věci dovoluje, aby ve věci sám vydal konečné rozhodnutí, a proto sám následně zkoumal žalobu na neplatnost podanou společností Dôvera proti spornému rozhodnutí.

V tomto ohledu Soudní dvůr poznamenal, že účast ve slovenském systému zdravotního pojištění je povinná pro všechny slovenské rezidenty, že výše příspěvků je stanovena zákonem úměrně k příjmům pojištěnců bez ohledu na riziko vyplývající z jejich věku nebo jejich zdravotního stavu a všichni tito pojištěnci mají právo na stejnou úroveň zákonných plnění, takže neexistuje přímý vztah mezi výší příspěvků zaplacených pojištěncem a rozsahem plnění, která jsou mu poskytnuta. Kromě toho jsou poskytovatelé pojištění povinni pojistit krytí rizika onemocnění každého slovenského rezidenta, který o to požádá, bez ohledu na riziko vyplývající z jeho věku nebo zdravotního stavu, a uvedený systém stanovuje i mechanismus přerozdělování nákladů a rizik. Tento systém pojištění tak podle Soudního dvora vykazuje všechny charakteristiky zásady solidarity.

Po zjištění, že povinný slovenský systém zdravotního pojištění rovněž podléhá státnímu dohledu, Soudní dvůr kromě toho uvedl, že přítomnost konkurenčních prvků v rámci tohoto systému je v porovnání s jeho sociálními, solidárními a regulatorními znaky pouze druhořadým aspektem a že možnost poskytovatelů pojištění usilovat o zisk, používat jej a rozdělovat ho je značně omezena zákonnými povinnostmi, jejichž účelem je zajistit životaschopnost a kontinuitu povinného zdravotního pojištění.

S ohledem na všechny tyto úvahy se Soudní dvůr domníval, že Komise ve sporném rozhodnutí oprávněně dospěla k závěru, že slovenský systém povinného zdravotního pojištění sleduje sociální cíl a uplatňuje zásadu solidarity pod dohledem státu. Komise měla rovněž právem za to, že činnost SZP a VŠZP v rámci tohoto systému nemá hospodářskou povahu, a v důsledku toho tyto entity nelze považovat za podniky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozsudku či usnesení Tribunálu lze podat kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, který je omezen na právní otázky. Kasační opravný prostředek zásadně nemá odkladný účinek. Je-li

kasační opravný prostředek přípustný a opodstatněný, Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zruší. Pokud to soudní řízení dovoluje, může Soudní dvůr ve věci vydat sám konečné rozhodnutí. V opačném případě vrátí věc zpět k rozhodnutí Tribunálu, který je vázán rozhodnutím vydaným Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499